

Biloslava daje nekom Marku jedno zemljište, koje ovaj mora iskrčiti i zasaditi u roku od tri godine, a po izminuću roka ima se zemlja razdijeliti na pola; ako Marko u određenom roku ne iskrči i ne zasadi svu određenu zemlju, sva će zemlja ostati samo Biloslavi. Imamo pak i takvih slučajeva, gdje se određuje, ako laborator i ne iskrči svu zemlju, ipak se po izminuću roka zemlja razdijeli na pola, ali tako, da iskrčena polovica pripadne vlasniku, a ona još potpuno neiskrčena laboratoru.

Agrarni ugovori o obnavljanju starih vinograda. Imamo nekoliko primjera ugovora o obnavljanju starog propalog vinograda. Tako Marin Gojše iz Kotora i njegova žena Katarina dali su 22. studenoga 1388. Ratku Radiniću jedan stari vinograd u Žrnovu, da ga obnovi i ponovno iskrči; njima mora davati polovinu svih plodova vinograda i plodova ostalih stabala, koje se sada nalaze u vinogradu, i to donositi u grad. Ako pak vinograd ili dio vinograda po drugi put iskrči, treba njemu dati četvrti dio ploda »ad morem comitatus in civitate«. Ako vinograd ostane pust, zemlja ima ostati Marinu i njegovoj ženi, dotično njihovim nasljednicima »semper ad consuetudinem comitatus«. Vidjet ćemo niže, da je knez (comes) primao obično četvrtinu od svojih zemljišta, koje je davao drugima na obrađivanje. Zanimljiv je i agrarni ugovor od 3. svibnja g. 1359. Jura, kći pok. Vidoša Blagovića i žena Miloša sina Prvoša Dubrovčanina, i Radoslav Kvalić Korčulanin, zajednički vlasnici nekog zemljišta u Lumbardi, dali su braći Božiću i Juroju Kvaliću to zemljište na obrađivanje; jedan je dio toga zemljišta vinograd, a jedan dio treba tek iskrčiti. Božić i Juroje moraju u roku od četiri godine popravljati vinograd i uzdržavati, a ono neiskrčeno zemljište moraju iskrčiti i nasaditi lozom. Kroz to vrijeme od četiri godine sve prihode i plodove imaju primati jedino Božić i Juroje. Što će biti s tim zemljištem poslije izminuća ovog roka, zasad se stalno ništa ne određuje, već se ostavljaju dvije alternative: ako se stranke slože, imaju Juroje i Božić i nadalje obrađivati to zemljište, a od prihoda davati četvrtinu Juri i Radoslavu, ili će se pak zemljište razdijeliti na pola, i svaka će strana postati potpunim gospodarom te svoje polovine.

Agrarni ugovori o zasađivanju voćaka. Vidjeli smo, kako se u nekim ugovorima o zasađivanju vinograda nalaze neki uvjeti, da se